

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18140

Θέμα 356^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 701-718**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. *Ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον·
τί γὰρ πατὴρ θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
Μὴ νυν ἐν ἦθος μῦνον ἐν σαυτῷ φέρει, 705
ὡς φῆς σύ, κούδεν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν·
ὄστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλώσσαν, ἦν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὔτοι διαπτυχθέντες ὠφθησαν κενοί.
Ἄλλ' ἄνδρα, κεῖ τις ἢ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρας παρὰ ρείθροισι χειμάρροισι ὄσα
δένδρων ὑπέικει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
Αὐτῶς δὲ ναὸς ὄστις ἐγκρατὴ πόδα 715
τεῖνας ὑπέικει μηδέν, ὑπτίους κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετὰστασιν δίδου.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος ... ὠφθησαν κενοί.****(Μονάδες 30)**

Για μένα όμως, αν εσύ ευτυχείς πατέρα, δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο αγαθό (δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο αγαθό από τη δική σου ευτυχία) γιατί ποια χαρά είναι μεγαλύτερη για τα παιδιά από τη δόξα του ευτυχισμένου πατέρα ή ποια (χαρά είναι μεγαλύτερη) για τον πατέρα από τη δόξα των ευτυχισμένων παιδιών; Μην

έχεις λοιπόν μέσα σου έναν μόνο τρόπο σκέψης, αυτό που λες εσύ, και τίποτε άλλο, αυτό ότι είναι το σωστό (ότι δηλαδή είναι σωστό αυτό που λες εσύ και τίποτε άλλο) γιατί όσοι νομίζουν είτε (ή) ότι μόνο αυτοί σκέφτονται σωστά, είτε (ή) ότι έχουν γλώσσα ή ψυχή (θάρρος), που δεν έχει άλλος, αυτοί, όταν ανοιχτούν και εξεταστούν σε βάθος, φαίνονται ότι είναι άδειοι.

2. Πού βρίσκονται τα πρώτα στοιχεία του μύθου των Λαβδακιδών και σε ποια έργα πήρε αρχικά την οριστική του μορφή;

(Μονάδες 10)

Τα πρώτα στοιχεία του μύθου των Λαβδακιδών βρίσκονται στην *Ιλιάδα* και στη *Νέκυια* της *Οδύσσειας*, ενώ στα έπη *Θηβαΐς* και *Οιδιπόδεια* πήρε την οριστική του μορφή.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>είμι</i>	-α	
<i>ἔχω</i>	-ις	
<i>φημί</i>	-η	
<i>μανθάνω</i>	-της	
<i>δοκῶ</i>	-μα	

(Μονάδες 5)

είμι → ούσία
ἔχω → ἔξις
φημί → φήμη
μανθάνω → μαθητής
δοκῶ → δόγμα

β) ηθικός, θαλερός, προσδοκία, κράτος, δόση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

ηθικός → ἦθος
θαλερός → θάλλοντος
προσδοκία → δοκεῖ
κράτος → ἐγκρατῆ
δόση → δίδου

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος